

PÉNZÜGYI SZERVEZETEK
ÁLLAMI FELÜGYELETE
HUNGARIAN FINANCIAL
SUPERVISORY AUTHORITY

P é n z ü g y i S t a b i l i t á s i T a n á c s

Összefoglaló a Pénzügyi Stabilitási Tanács (PST) 5. üléséről

Helyszín: **A PSZÁF VI. emeleti tanácsterme**

Időpont: **2010. május 13-a 15 órától 16 óra 45 percig**

Résztvevők:

A PST tagjai:

**Oszkó Péter pénzügyminiszter,
Simor András, elnök, Magyar Nemzeti Bank (MNB),
Farkas Ádám, elnök, Pénzügyi Szervezetek Állami
Felügyelete (PSZÁF),
Vajda Zoltán, szakmai titkár, PST**

A második napirendi ponthoz, tanácskozási joggal:

**Erdei Tamás, elnök, Magyar Bankszövetség,
Bélyácz Iván, az MTA levelező tagja, intézetigazgató
egyetemi tanár,
Hajnal Zsolt, elnök, Fogyasztóvédők Magyarországi
Egyesülete**

Meghívottak:

**Klemencsics Márta, PM Pénzügyi Szolgáltatások
Főosztályának vezetője
Tabák Péter, MNB Pénzügyi stabilitás igazgatója
Mérő Katalin, PSZÁF Felügyeleti politikák és elemzési
igazgatóság vezetője (a második napirendi ponthoz)**

A PST elnöke az ülést megnyitotta, köszöntötte a résztvevőket és megállapította, hogy a PST tagjai illetve a 2. napirendi ponthoz tanácskozási joggal meghívott résztvevők teljes létszámban jelen vannak. Az ülés határozatképes.

1. napirendi pont:
Az ülés napirendjének elfogadása

A PST egyhangúan elfogadta a napirendet.

2. napirendi pont:
Tájékoztató: A Felügyelet 2010. évi első kockázati jelentése
Előterjesztő: Farkas Ádám, elnök, PSZÁF

Farkas Ádám bevezetőjének elején összefoglalta a kockázati jelentés elkészítésének és PST elé terjesztésének jogszabályi hátterét. Az anyag szerkezetéről elmondta, hogy – a korábbi „Risk Outlook” jelentés elsősorban múltra koncentráló, leíró műfajával szemben – részletesebben és nagyobb mélységgel tárgyalja a pénzügyi szolgáltatók tevékenysége kapcsán felmerülő várható kockázatokat. Az anyag az MNB által készített Stabilitási jelentésben foglaltak figyelembevételével, azzal összhangban készül, ennek érdekében is az időzítés úgy lett kialakítva, hogy a két anyag alapján egymásra épülő, koherens kép alakulhasson ki.

Megköszönte, hogy a jelentéssel kapcsolatban az MNB részletes technikai, módszertani észrevételeket tett.

Farkas Ádám részletes áttekintést adott az anyag struktúrájáról, szektoronkénti bontásban kiemelte a legfontosabb megállapításokat:

- Bár a bankrendszer egyetlen piaci szereplője sem szorult állami tőkejuttatásra, ugyanakkor 2009-ben az értékvesztés állománya dinamikusan nőtt. A portfólióromlás nem látszik megállni, üteme azonban lassul. A szektor egészének jövedelmezősége jelentősen visszaesett, de továbbra is számottevő.
- A szövetkezeti hitelintézeti szektort kevésbé érintette a válság, jövedelmezősége 2009-ben is csupán kis mértékben romlott illetve mérsékeltebb a portfólióromlás is.
- A pénzügyi vállalkozási alszektor – azon belül is elsősorban az ingatlan- és gépjármű-finanszírozó intézményeket – érintette legsúlyosabban a hitelpiaci válság, a fő kockázat a negatív jövedelmezőséggel függ össze. Míg a pénzügyi csoportokhoz tartozó piaci szereplők esetében a negatív eredmény a csoport jövedelmezőségét csökkenti (és az esetleges újratőkésítés terhe is a csoportra hárul) addig a független vállalkozások esetében kérdéses, hogy milyen módon tudnak új tőkét bevonni.
- A biztosítási szektort elsősorban volumenében, díjbevételeiben érintette a dekonjunktúra. A szektor fő kockázata szerkezeti jellegű, ugyanis a méretgazdaságosságot még el nem ért, új alapítású szolgáltatói kör felfutását a válság következményei hátráltatják.

Farkas Ádám végül megemlítette, hogy mindegyik Kockázati jelentés 1-1 kiemelt témát tárgyal majd külön, jelen anyagban a hitelállomány fizetési késedelmei szerepelnek.

Simor András megerősítette, hogy levélben technikai jellegű észrevételeket tettek. Megemlítette, hogy az MNB Jelentés a pénzügyi stabilitásról című kiadványával történő terminológiai összehangolás érdekében történt szakértői egyeztetési munka hasznos és lényegében eredményes volt, azonban néhány esetben további egyeztetést lát szükségesnek. Kifejtette, hogy nem szükségszerűen probléma, ha a kiadványok esetenként más meghatározásokat alkalmaznak, de a definícióbeli különbség legyen világosan kifejtve.

Oszkó Péter csatlakozott a felvetettekhez és javasolta, hogy a piaci bizonytalanság elkerülése érdekében is az ilyen jellegű összehangolások minél teljesebben szülessenek meg.

Erdei Tamás hozzászólása előtt a kockázati jelentés publikálásának módja iránt érdeklődött. Farkas Ádám jelezte, hogy az anyag teljes terjedelmében publikálandó, illetve sajtóbeszélgetésre is sor kerül. Oszkó Péter megállapította, hogy a jelentés mindig esetleges kormányzati intézkedések szükségességének megállapítására is szolgál.

Erdei Tamás kiemelte az anyag magas szakmai színvonalát azonban – Simor András által elmondottakkal részben összhangban – esetenkénti számszaki ellentmondásokat lát a PSZÁF/MNB által megjelentetett anyagok között. A „pénzügyi közvetítőrendszer helyzete és kockázata” fejezetben foglaltakat szakmailag teljesen elfogadhatónak ítélte, azonban publikációs szempontból néhány „sarkos” állítás felülvizsgálatát javasolta. Röviden összefoglalta a Bankszövetség álláspontját a bankrendszer válságkezeléséről és helyzetéről, kitért a vállalati hitelekben belül a nagyvállalati- és a KKV-szektor hitelállományának eltérő alakulására. Részletesen taglalta a lakossági hitelezés területén tapasztalható kockázatokat, jelezte, hogy – mivel adataik szerint a devizahitelek „bebukási aránya” nem számottevően magasabb a forintbitelekénél – nem „devizahitelezési” hanem általában a „jó/rossz adósok problémájáról beszélhetünk”.

A jelentés negyedik fejezetében („A hitelállomány fizetési késedelmei”) szereplő újrátárgyalt hitelszerződésekre vonatkozó 95.000-es adatot pontosnak tartotta és jelezte, hogy ezek mögött bizonyos hányadban olyan élethelyzetek vannak, amelyek megnyugtató rendeződése középtávon sem várható. Felvetette, hogy erre a jelentős problémára kizárólagos megoldásként azt látja, ha ezt az állományt egy állami bérlet programba sikerül bevonni. Jelezte, hogy mivel ez egy mindenkor szociálpolitikai kérdés is, így természetesen politikai döntést igényel. Az ennek kidolgozására irányuló szakmai munka megkezdésére tett javaslatot illetve felajánlotta a Bankszövetség támogatását. Végezetül kiemelt hangsúllyal jelezte, hogy az időszakos árverési moratórium – amelynek következtében a bankok a biztosítékaikhoz nem nyúlhatnak – hosszabb távon nem lehet megoldás, továbbá az zavart okoz a bankrendszer működésében.

Összefoglalásul ismét nyugtázta az anyag magas szakmai színvonalát és megfontolásra javasolta az általa felvetettek átvezetését.

Az előterjesztő nevében Mérő Katalin reagált az MNB és a PSZÁF publikációiban szereplő eltérő módszertan okairól, illetve jelezte, hogy számos területen (pl. KKV

definíciója) a következő negyedévtől azonos adatszolgáltatást fog a két intézmény használni.

Farkas Ádám egyetértett a publikáció előtti stilisztikai áttekintés szükségességével azonban jelezte, hogy minden tekintetben részletes és transzparens képet kell adni, mert kizárólag ez erősítheti a bizalmat.

Oszkó Péter jelezte, hogy a tavalyi év folyamán már jelentős előkészítő munka folyt a garanciaprogramra nem jogosult lakáshitelek bérlakás és garanciarendszer útján történő kezelésére, azonban akkor a bankrendszer és a költségvetés teherbíró képessége ennek bevezetését nem tette lehetővé. Meglátása szerint mostanra ez a helyzet változhatott. Megállapította, hogy hosszabb távon elkerülhetetlennek tűnik a költségvetés szerepvállalása.

Bélyácz Iván hozzászólásában egyetértett a jelentés lényegi megállapításaival illetve nyugtázta, hogy a recesszióból kilábaló reálgazdaság stabil bankrendszerre támaszkodhat. Vélelmezte, hogy a nem teljesítő hitelek növekedése a krízis előtti okokra is visszavezethető.

Hajnal Zsolt jelezte, hogy a jelentés publikálása kapcsán hangsúlyosabban érdemes tudatosítani, a túlzott eladósodottság kapcsán felmerülő kockázatokat. Oszkó Péter jelezte, hogy éppen ezt a témát érintő PSZÁF-MNB tájékoztató is szerepel a PST mostani ülésének napirendjén.

Az elhangzottak alapján a PST egyhangúan elfogadta az alábbi határozatot:

15/2010. (V. 13.) PST határozat

A PST tagjai – és a meghívott tanácskozási jogú résztvevők – „A PSZÁF 2010. évi első kockázati jelentése” anyagot megtárgyalták és ahhoz javaslatokat fogalmaztak meg.

Oszkó Péter megköszönte a tanácskozási jogú meghívottak részvételét.

3. napirendi pont:

Tájékoztató: Az EU elnökség idején a pénzügyi szektorral kapcsolatosan képviselendő fő stratégiai témák

Előterjesztő: Oszkó Péter, pénzügyminiszter

Oszkó Péter jelezte, hogy a tájékoztató a 11/2010. (IV.8.) PST határozat teljesítéseként készült.

Farkas Ádám az anyaggal kapcsolatosan történt szakértői egyeztetéseken túlmenő további észrevételeket nem tett.

Klemencsics Márta jelezte, hogy a szakértői csoportok felálltak, működésüket megkezdték, jelenleg eltérő munkafázisban vannak. Bemutatta a magyar elnökség idejére várható azon témaköröket, amelyek esetében reális cél lehet az ún. „általános megközelítés” (General Approach – GA) elérése, ezek: Tőkekövetelmény irányelv (Capital Requirements Directive – CRD); OTC derivatívák; piaci visszaélésekkel foglalkozó irányelv (Market Abuse Directive – MAD); értékpapírokra vonatkozó szabályozás (Securities Law Directive – SLD).

Simor András az anyagot rendkívül hasznosnak, a várható feladatokra jól felkészítőnek ítélte. A továbblépés mikéntjére javasolta, hogy az anyagban foglaltak alapján kerüljenek kiválasztásra azon kiemelt témák, amelyek tekintetében a magyar szempontból is képviselendő lényeges „figyelendő kérdések” fogalmazhatók meg. Megállapította, hogy a témák „mozgó célpont” jellege miatt ez nehéz feladatnak bizonyulhat. Farkas Ádám egyetértett és ugyancsak hangsúlyozta a „figyelendő kérdések” azonosításának fontosságát.

Az elhangzottak alapján a PST egyhangúan elfogadta az alábbi határozatot:

16/2010. (V. 13.) PST határozat

- A. A PST „Az EU elnökség idején a pénzügyi szektorral kapcsolatosan képviselendő fő stratégiai témák” tájékoztatót tudomásul veszi**
- B. Az anyag következő változata – az aktuális változások mellett – a „figyelendő kérdések” témakörével egészüljön ki és határozza meg az ezekben felveendő tárgyalási pozíciókat.**
Felelős: pénzügyminiszter
Határidő: PST 7. ülése (2010. július)

4. napirendi pont:

Tájékoztató: A betétbiztosítást fejlesztő lépésekkel kapcsolatos szakmai/technikai előkészítés helyzetéről

Előterjesztő: Oszkó Péter, pénzügyminiszter

Oszkó Péter bevezetőjében jelezte, hogy a betétbiztosítás témáját két EU irányelv is szabályozza: a 2009/14/EK szerint 2010. december 31-től az EU-ban egységesen 100.000 euró lesz a kártalanítás maximális összeghatára, míg az 1994/19/EK alapján módosított Hpt. alapján – az előírtnál egy évvel korábban - már 2010. január 1-től 20 munkanapos kifizetési határidő bevezetésére került sor.

Farkas Ádám és Simor András a hazai és uniós jogalkotással illetve az OBA működésével kapcsolatos felvetéseket tett.

Az elhangzottak alapján a PST egyhangúan elfogadta az alábbi határozatot:

17/2010. (V. 13.) PST határozat

A. A PST „A betétbiztosítást fejlesztő lépésekkel kapcsolatos szakmai/technikai előkészítés helyzetéről” szóló tájékoztatót tudomásul veszi.

B. A PST tagintézményei a betétbiztosítást érintő szabályozást és intézményi működést – szakértői anyag formájában – tekintsek át.

Felelős: PSZÁF elnöke

Határidő: PST 7. ülése (2010. július)

5. napirendi pont:

Tájékoztató: A felügyeletek közötti együttműködés alapjául szolgáló felügyelői kollégiumok működéséről

Előterjesztő: Farkas Ádám, elnök, PSZÁF

Simor András megköszönte a tájékoztatót, és jelezte, hogy a megfelelő információ-megosztás érdekében fontos lenne a jegybanki megfigyelői részvétel a kollégiumokban.

Az elhangzottak alapján a PST egyhangúan elfogadta az alábbi határozatot:

18/2010. (V. 13.) PST határozat

A PST „A felügyeletek közötti együttműködés alapjául szolgáló felügyelői kollégiumok működéséről” szóló tájékoztatót tudomásul veszi.

6. napirendi pont:

Tájékoztató: a körültekintő lakossági hitelezés feltételeiről és a hitelképesség vizsgálatáról 361/2009. (XII. 30.) Korm. rendelet alapján 2010. június 11-étől a hitelnyújtók által a hitelfelvevőnek átadandó, a túlzott eladósodottság kockázatairól szóló MNB-PSZÁF tájékoztató szövege

Előterjesztő: Simor András, elnök, MNB és Farkas Ádám, elnök, PSZÁF

A PST egyhangúan elfogadta az alábbi határozatot:

19/2010. (V. 13.) PST határozat

A PST „a körültekintő lakossági hitelezés feltételeiről és a hitelképesség vizsgálatáról 361/2009. (XII. 30.) Korm. rendelet alapján 2010. június 11-étől a hitelnyújtók által a hitelfelvevőnek átadandó, a túlzott eladósodottság kockázatairól szóló MNB-PSZÁF tájékoztató szövege” tájékoztatót tudomásul veszi.

7. napirendi pont: Tájékoztató aktuális ügyekről

[A PST résztvevői részletes tájékoztatást adtak a pénzügyi rendszer stabilitását érintő, konkrét intézményekkel kapcsolatos fejleményekről, eseményekről illetve kockázatokról.]¹

Felek kölcsönösen megköszönték az aktuális ügyekről szóló tájékoztatást.

k.m.f.

¹ A 2007. évi CXXXV. a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló törvény 15.§ (6) alapján a PST úgy döntött, hogy az összefoglalóban itt szereplő részek közzétételét mellőzi.